

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه هشتاد و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۱۸ - ۱۷ از سوره مبارکه فصلت

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةٌ
الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا

يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾

ترجمه آیات ۱۸ - ۱۷

و اما قوم ثمود، پس ما آن‌ها را هدایت کردیم ولی آن‌ها نابینائی را بر هدایت ترجیح دادند. پس صاعقه عذاب خوارکننده آن‌ها را گرفت، به خاطر آنچه که بدست آورده بودند. (۱۷)
و کسانی را که ایمان آورده و پرهیزکار بودند، نجاتشان دادیم. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ - ۱۷ (عذاب خوارکننده)

سالک الی الله در زندگی دنیا باید در دیشش دقیق باشد و اهمیت زیادی به آن بدهد و نابینائی را بر هدایت انتخاب نکند زیرا اگر این چنین کرد به عذاب خوار کننده ای مبتلا می شود ولی کسانی که ایمان داشته باشند و دارای تقوی باشند خدای تعالی آن‌ها را از عذاب خوار کننده نجات می دهد.

آیات ۲۸ - ۲۶ از سوره مبارکه فصلت

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾
فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا

يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا

بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾

ترجمه آیات ۲۸ - ۲۶

و کسانی که کافرند، گفتند: به این قرآن گوش ندهید و در بین تلاوت، سروصدا کنید، شاید (بر آنها) غلبه پیدا کنید. (۲۶)

و به کسانی که کافر شده‌اند، عذاب شدیدی را می‌چشانیم و آنها را به بدترین چیزی که انجام می‌داده‌اند، مجازات خواهیم نمود. (۲۷)

آن جزای دشمنان خدا است، آتش برای آنها است. در آن آتش خانه ابدی برای آنها خواهد بود، جزای آن چیزی است که آیات ما را انکار می‌کرده‌اند. (۲۸)

برداشت از آیات ۲۸ - ۲۶ (استماع کلام حق)

سالک الی الله نباید آن قدر بر خود ظلم کند که گوشش را از کلام حق بگیرد و بر اهل قرآن بخواهد پیروز شود و آنها را منکوب کند زیرا خدای تعالی این چنین افرادی را به عذاب شدیدی مبتلا می‌کند و جزای دشمنان خدا را آتش قرار داده و آنها را در آن آتش دائماً نگه می‌دارد.

آیات ۳۲ - ۳۰ از سوره مبارکه فصلت

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ

لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ مَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ وَ لَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَ لَكُمْ فِيهَا مَا

تَدْعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾

ترجمه آیات ۳۰ - ۳۲

قطعاً کسانی که می‌گویند: پروردگار ما خدا است، سپس استقامت می‌کنند، ملائکه بر آن‌ها نازل می‌شوند که نترسید و محزون نباشید و شما را به بهشتی که وعده داده شده‌اید، بشارت باد. (۳۰)

ما مددکاران شما در زندگی دنیا و در آخرت خواهیم بود و برای شما در آن، هر چه را که دلتان بخواهد، خواهد بود و برای شما در آن، هر چه را بخوانید، حاضر خواهد شد. (۳۱)

پذیرائی از طرف بخشنده مهربان است. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۰ - ۳۲ (استقامت)

سالک الی الله باید مراحل یقظه و توبه را تحت تربیت الهی انجام دهد سپس قدم در مرحله استقامت بگذارد و تا زنده است خود را بیدار و دارای استقامت نگه دارد تا ملائکه بر او نازل شوند و کمک او باشند و به او بگویند از هیچ چیز نترس و محزون نباش و بر تو بشارت باد که در آخرت تو اهل بهشتی و ما همیشه در دنیا و آخرت تو را کمک می‌کنیم و راه حق را به تو نشان می‌دهیم و به جایی تو را می‌رسانیم که هر چه بخواهی خدای تعالی به تو عنایت می‌کند و برای تو وعده‌های الهی تحقق پیدا می‌کند این پذیرایی از جانب پروردگار بخشنده و مهربان است.

آیات ۳۳ - ۳۵ از سوره مبارکه فصلت

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَ مَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَ مَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

ترجمه آیات ۳۳ - ۳۵

و چه کسی کلام نیکوتری دارد از کسی که به طرف خدا دعوت می‌نماید و عمل صالح می‌کند و می‌گوید

که حقیقتاً من از مسلمانانم؟ (۳۳)

و نیکی و بدی مساوی نیست. به آن گونه که بهتر ممکن است، دفاع کن. پس زمانی که بین تو و بین او دشمنی است، تصوّر کن که او دوست صمیمی است. (۳۴)

و جز کسانی که بردبارند، به این حقیقت نمی‌رسند و جز کسانی که بهره بزرگی دارند به آن حقیقت نمی‌رسند. (۳۵)

برداشت از آیات ۳۵ - ۳۳ (دعوت به خدا)

سالک الی الله باید بداند که بهترین کلام سخن کسی است که مردم را به سوی خدا دعوت می‌کند و کار صحیح و شایسته انجام می‌دهد و شعارش این است که من مسلمانم و دقیقاً متوجه این مسأله است که خوبی با بدی بسیار فرق دارد و همیشه باید با بهترین زبان و عمل از حق دفاع کند و دشمن را در عین آن که با احتیاط با او رفتار می‌کند مانند دوست خود بداند و صبر را پیشه کند و به این مسائل اخلاقی کسی نمی‌رسد مگر با تزکیه نفس و کسی که از این راه بهره کافی برده باشد.

آیات ۳۸ - ۳۶ از سورة مبارکه فصلت

وَإِنَّمَا يَزْعَمُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَ لَا لِلْقَمَرِ وَ اسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ هُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾ (سجده واجب)

ترجمه آیات ۳۸ - ۳۶

و اگر وسوسه‌ای از شیطان به تو رسید، پس به خدا پناه ببر که قطعاً او شنونده دانائی است. (۳۶)

و از نشانه‌های او شب و روز و خورشید و ماه است. برای خورشید و برای ماه سجده نکنید، بلکه برای خدائی که آن‌ها را خلق کرده، اگر شما تنها او را عبادت می‌کنید، سجده نمایید. (۳۷)

پس اگر تکبر کردند، کسانی که نزد پروردگار توأند، خدا را شب و روز تسبیح می‌کنند و آن‌ها خسته نمی‌شوند. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ - ۳۶ (سجده برای خدا)

سالک الی الله باید همیشه از اغوای شیطان به خدا پناه ببرد و به ماه و خورشید سجده نکند بلکه به خدائی که آن‌ها را خلق کرده سجده کند اگر می‌خواهد بنده رسمی خدا باشد و تکبر نکند زیرا آن‌هایی که در نزد خدا هستند شب و روز تسبیح می‌کنند و خسته نمی‌شوند.

آیات ۵۰ - ۴۴ از سوره مبارکه فصلت

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْ لَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ۖ أَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ۖ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ ۖ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۖ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۖ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا ۖ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ ۖ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۖ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا آذْنَاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ حَیْصٍ ﴿٤٨﴾ لَا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ ۖ وَإِنَّ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسُ قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَدْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ

مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي

عِنْدَهُ لِلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَ لَنُنَذِقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابِ

غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾

ترجمه آیات ۵۰-۴۴

و اگر ما قرآن را عجمی قرار می‌دادیم، آن‌ها می‌گفتند: چرا آیاتش واضح نیست؟ آیا قرآن عجمی از رسول عربی سزاوار است؟ بگو: آن قرآن برای کسانی که ایمان آورده‌اند، هدایت و شفا است و کسانی که ایمان نمی‌آورند، در گوشه‌هایشان سنگینی است و آن برایشان کوری است (گویا) آن‌ها از راه دوری صدا زده می‌شوند. (۴۴)

و ما به موسی کتاب دادیم. پس در آن اختلاف شد و اگر فرمانی از طرف پروردگارت پیشی نگرفته بود، در میان آن‌ها قضاوت می‌شد و حتماً آن‌ها درباره آن در شک و تردیدند. (۴۵)

کسی که عمل شایسته کند، برای خود انجام داده و کسی که بد کند، علیه خود انجام داده و پروردگار تو هرگز به بندگان ظلم نخواهد کرد. (۴۶)

علم به ساعت قیامت به خدا بر می‌گردد و میوه‌ها از غلافهای خود بیرون نمی‌آیند و هیچ زنی حامله نمی‌شود و وضع حمل نمی‌کند، مگر به علم خدا است و روزی که ندا داده می‌شوند که کجایند شریکهای من؟ می‌گویند که ما به تو اعلام کردیم که هیچ شاهدهی برای گفتار ما نیست. (۴۷)

و آنچه را که قبلاً آن‌ها می‌خواندند از دست آن‌ها رفته و می‌دانند که برای آن‌ها راه فراری نیست. (۴۸)

انسان از دعای خیر خسته نمی‌شود و چون بدی به او می‌رسد، پس مأیوس و ناامید می‌گردد. (۴۹)

و اگر بعد از ضرری که به او رسیده، رحمتی را از جانب خود به او بچشانیم، می‌گوید: این از جانب خود من است و من گمان نمی‌کنم که ساعت قیامت بر پا شود و اگر من به سوی پروردگارم برگردانده شوم، حتماً برای من در نزد او نیکی خواهد بود. پس به کسانی که کافر شده‌اند، خبر خواهیم داد آنچه را که عمل کرده‌اند و قطعاً عذاب سختی به آن‌ها می‌چشانیم. (۵۰)

برداشت از آیات ۵۰-۴۴ (دستورات انسان ساز قرآن)

سالک الی الله باید از آیات فوق استفاده‌های زیر را بکند:

۱- تا می‌تواند ایراد بی جا به اهل حق به خصوص ذات مقدس پروردگار نداشته باشد.

- ۲ - بداند که قرآن حتی الفاظش از جانب پروردگار تنظیم شده و هدایت و شفا است برای کسانی که ایمان آورده‌اند.
- ۳ - باید بداند که کسانی که ایمان ندارند مانند کور و کری هستند که هیچ چیز نمی‌شنوند و حقایق را درک نمی‌کنند.
- ۴ - خدای تعالی به حضرت موسی علیه السلام کتاب عنایت کرده تا مردم هدایت شوند نه آن که در آن اختلاف کنند و با شک و تردید با کلام خدا روبرو شوند.
- ۵ - کسانی که اعمال شایسته انجام می‌دهند به نفع خود انجام داده و به خدای تعالی هیچ نفعی نمی‌رسانند.
- ۶ - کسانی که کار بد می‌کنند به ضرر خود آن کارها را انجام داده‌اند و خدا به بندگان ظلم نمی‌کند.
- ۷ - خدای تعالی عالم به جمیع امور است پس نباید در محضر پروردگار اعمال ناشایستی انجام دهد.
- ۸ - نباید انسان از دعای خیر برای خود و دیگران خسته شود.
- ۹ - اگر بدی به او رسید نباید مأیوس و ناامید گردد.
- ۱۰ - اگر بلاهای ناگهانی از قبیل سیل و زلزله به او برسد از طرف پروردگار به او مهربانی خاصی خواهد شد.
- ۱۱ - نباید الطاف پروردگار را نادیده بگیرد و خدا و روز قیامت را منکر شود که اگر این چنین شد خدای تعالی به او عذاب سختی می‌پاشد.